

Kateřina Horká

„V hudbě mě zajímá syntéza žánrů“

Katka Horká ještě nedosáhla třicítky a už má na kontě na 150 kompozic od komorních po symfonické, které interpretují přední domácí i zahraniční ansámby. To už chce velký talent, pracovitou múzu... a začít brzy. První kus Katka napsala už v šesti letech.

TEXT: TOMÁŠ S. POLÍVKA

Vaše skladby jsou žánrově pestré.

Odkazujete se v nich na dodekafonii, třetí proud, neoklasicismus nebo třeba starou hudbu, samozřejmě obohacenou současnými postupy. Dokonalý žánrový synkretismus.

Všestrannost v tvorbě je mi opravdu vlastní. Sama poslouchám různé žánry, klasickou hudbu, jazz i pop. Právě ve spojování žánrů vidím velký potenciál, díky kterému se soudobá klasická hudba může vyvíjet.

Co vás inspirovalo k využití Schönbergovy dodekafonie?

Využila jsem ji například ve skladbě Dodeka i do kila se záměrně hravým názvem. Spojila jsem dodekafonii s jazzovými vlivy, což, myslím, není tak častá syntéza. Prvním rokem jsem studovala kompozici na HAMU, rozebírali jsme dodekafonické skladby a chtěla jsem si v tomto stylu něco napsat, ale po svém. Jsem s výsledkem spokojená a kompozice se líbí i výtečným interpretům, klarinetistovi Lukáši Dittrichovi a klavíristovi Jendovi Pudlákovi, kteří uvádějí skladbu na svých koncertech. Kompozici hrají i vynikající interpreti jako klarinetistka Anna Paulová a klavírista Daniel Wiesner.

Hraje v žánrovém rozptýlu vašich skladeb roli i zadání?

Zadání mě inspiruje, a pokud má zadavatel konkrétní představu, snažím se mu vyjít vstříc. Nebo mě zaujme nějaká výzva, jako v případě skladby Immundus valeat mundus. Přihlásila jsem se do společného projektu AMU a Ústavu hudební vědy FF UK, nazvaného Minulost v dnešku. Tématem projektu bylo, zda může stará hudba ovlivnit současnou tvorbu. Chtěla jsem zároveň zachovat určitou autenticitu, a vybrala si latinský text anonymního renesančního autora.

Immundus valeat mundus, Sbohem hříšnému světu, zpověď umírajícího, je těžké téma.

Je. S textem jsem se chtěla dobře propojit. Pochopit myšlení renesančních a předrenesančních autorů a jejich způsob tvorby, kdy text měl mnohem větší význam než hudba. Toho jsem se snažila docílit, hudba podporuje každý verš. Proto mi příprava ke komponování zabrala více času. Kolegové říkají, že jsem rychlopsavec, komponuji svižně, ale zrovna v tomto případě to neplatilo. Jde o duchovní záležitost, což korespondovalo i se smutnou životní

událostí, protože mi nedlouho předtím zemřel otec.

Za pojitko vaší hudby lze považovat důraz na přístupnou melodii, souhlasíte? Což není po éře experimentů s atonalitou, disonancí, nepravidelným rytmem, volnou improvizací, aleatorní hudbou, atypickými obsazeními, ruchy, musique concrète a dalších pokusů, jak dostat uměleckou hudbu z otřepaných schémat, vůbec samozřejmě.

Souhlasím, je to tak v mnoha mých skladbách. Melodickou hudbu považuji za nositelku významu, příběhu a sdělení. Melodická linka je tím, co je „nosné“. Myslím, že melodie upoutá posluchače nejvíce, ať už jde o jakoukoliv hudbu. Melodie může být i moderně zpracována, ale měla by zaujmout. V podobném smyslu, jako má úspěšná popová skladba tzv. hook, háček.

Věnuji se i komponování experimentální hudby. Pokud se chce člověk zdokonalovat, neměl by se bát zkoumat různé přístupy. Mám mnoho skladeb, které využívají atonalitu, disonance, nepravidelné rytmy i aleatoriku s volnými

Foto: Michaela Pechová

improvizačními plochami, například Saxofonový kvartet. Věnuji se obecně syntéze v hudbě, a proto ráda spojuji všechny kompoziční přístupy. Hudba je abstraktní a svébytné umění. Nemusí být spojena s konkrétním mimohudebním příběhem, může stát sama o sobě.

Když dostanete hudební nápad, vhodný, dejme tomu, pro symfonickou skladbu, tvoříte hned, nebo si jen uděláte „skicu“ a čekáte na vhodnou zakázku? Na čemž není

nic špatného, málokdo se do dřiny s velkou partiturou pustí naslepo. Pokud mám objednávku a termín, samozřejmě mě to motivuje. Ráda tvořím pod tlakem, nevnímám datum odevzdání jako stres, ale jako příjemnou výzvu a inspiraci. Ale mám ráda i tvorbu jen tak. Ať už se ráno probudím s motivem v hlavě, nebo sedím u klavíru a „přivolávám múzu“ improvizací. A i když mám před sebou termín odevzdání, začnu ráda pracovat na jiné skladbě. Baví mě „přepnout se“ na chvíli do jiného

Sama poslouchám různé žánry, klasickou hudbu, jazz i pop. Právě ve spojování žánrů vidím velký potenciál, díky kterému se soudobá klasická hudba může vyvíjet.

stylu. Když přijde nápad na symfonickou skladbu, začnu na něm pracovat a skladbu dokončím. Téměř všechny mé symfonické kompozice byly provedeny. Například Filharmonie Hradec Králové v tomto roce premiérovala skladbu Polymerae.

Motivují vás i soutěže. Letos jste bodovala s funk-jazzovou skladbou Dance With The Brass Tonight pro žestový ansámbl hned ve dvou.

Fenomenální soubor River City Brass Band z USA uspořádal na počest výročí orchestru kompoziční soutěž. Řekla jsem si, že je to skvělá výzva napsat svou první kompozici pro žestový orchestr.

Doposud jsem měla zkušenosti s psaním pro symfonický dechový orchestr. Zúčastnila jsem se v letech 2017 a 2021 soutěžní přehlídky Hudby Hradní stráže a Policie ČR, kde získaly první místo mé skladby Jazzové ozvěny a Proměny. Už jen možnost slyšet provedení vlastních skladeb profesionálním orchestrem vnímám jako ohromnou motivaci.

Proto jsem vytvořila skladbu Dance With The Brass Tonight a poslala ji do Ameriky. Kompozice se dostala do

finálové čtyřky v konkurenci 67 skladatelů z celého světa, měla pět koncertních provedení v Pittsburghu a okolí a na obzoru se rýsují další.

Shodou okolností probíhala i druhá soutěž, kterou pořádal špičkový Cory Brass Band ve Velké Británii. Uzávěrka byla ve stejný týden, tak jsem poslala

KlangArten za kompozici Pièce d'orgue 2020. Skladba měla premiéru na koncertě vítězů na největších venkovních varhanách na světě Heldenorgel v rakouském Kufsteinu. Skladbou Rezoluce jsem započala spolupráci s vynikajícím klavírním duem z Grazu, Irinou Maholletti a Aleksandrou Klimovou. U nás

Z předávání Ceny Antonína Dvořáka, foto: Martin Andrlé

skladbu i tam. Vybrali si ji také. Skladbu profesionálně nahráli a vyhlásili přes internet veřejné hlasování, kde jsem získala ze čtyř finalistů od posluchačů nejvíce hlasů. Je mi ctí, odměnou a motivací slyšet provedení vlastní skladby těmito uznávanými žesťovými orchestry. Beru ten dvojitý úspěch jako potvrzení, že se ubírám správným směrem a mám v něm pokračovat.

Tím vaše letošní úspěchy nekonečí, že?

Vyhrála jsem v soutěži pro UAB Chamber Trio z USA se skladbou Trio con Brio pro trubku, klarinet a klavír. Kompozice měla premiéru na Mezinárodní trumpetové konferenci v San Antoniu v Texasu. Další provedení v USA proběhlo na podzim. Dále jsem získala 3. místo ve varhanní soutěži

mají skladbu v repertoáru manželé Wiesnerovi.

Soudě podle čtyřvěté skladby pro symfonický orchestr Krásy Islandu a smyčcového kvartetu Islandská krajina, vás inspiruje i cestování.

V roce 2016 jsem navštívila Island a pro mě šlo o dosud největší exotiku: vodopády, ledovce, sopky a lávová pole, to vše spojené s trochou ponurosti. Už během cesty mě začaly napadat první motivy. Kompozici pro symfonický orchestr interpretoval Západočeský symfonický orchestr Mariánské Lázně. Smyčcový kvartet Islandská krajina vznikl s odstupem, podle dozrívajících dojmů z cest. Krásy Islandu jsou psány v tradičnějším stylu s moderními prvky. Oproti tomu je kvartet Islandská krajina modernější, inspirovaný vedle přírody také současnou

Foto: Aleš Tvrdek

severskou hudbou. Pracuji v něm s časem a dlouhými harmonickými souzvuky doplněnými pauzami, které odrážejí nekonečnost lávové krajiny. V letošním roce jsem za smyčcový kvartet získala 1. místo v kompoziční soutěži Hudebního festivalu Antonína Dvořáka v Příbrami. Skladba zazní na příštím ročníku festivalu 9. května 2023.

Píšete odmalička. První notové album vám vyšlo ve dvanácti letech. Jak se vám to podařilo?

Díky rodinnému zázemí. Otec František Horký byl hudebník a skladatel a odmala vedl k muzice i mě. Sotva jsem udržela v ruce tužku, učil mě psát „kuličky“ – notičky. Moje první skladbičky začaly vznikat v šesti sedmi letech. Pamatuji si skladbu Pro sestřičku z doby, kdy jsem ještě neuměla pořádně psát, a písmeno

„s“ mám obráceně. V letech 2006 až 2013 mi vyšlo celkem sedm notových alb. Za vše, co v hudbě umím, vděčím hlavně tátovi. Naučil mě respektovat všechny žánry a tvrdil, že hudba je jen jedna a je hloupé jakýmkoliv stylem opovrhovat.

Kromě táty mě v hudbě hodně inspirovali i profesori skladby, na konzervatoři pan profesor Antonín Bílý a na HAMU pan profesor Juraj Filas. Oba již také bohužel nejsou mezi námi.

Tatka mě podporoval i v psaní popových písní. Sám také skládal populární hudbu. K jeho největším úspěchům patřil duet pro Karla Gotta a Marii Rottrovou nebo písně pro Věru Špinarovou a Evu Hurychovou. Jako skladatel se věnoval i hudbě klasické. Asi i proto mě baví spojovat různé žánry. Myslím na tatínka každý den. ☑

S panem dirigentem plk. MgA. Václavem Blahunkem, foto: Jan Fila